

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Krupíčkové a soudců Davida Hipšra a Faisala Husseiného v právní věci žalobce: **J. Ch.**, zastoupený Mgr. Jiřím Trnkou, advokátem se sídlem Opletalova 45, Praha, proti žalované: **Česká lékárnická komora**, se sídlem Rozárčina 1422/9, Praha, zastoupena Mgr. Jiřím Švejnohou, advokátem se sídlem Korunní 2569/108a, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 9. 2024, č. j. 11 Ad 7/2024-50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se v r a c í** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce Mgr. Jiřího Trnky, advokáta, do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 6. 2023, č. j. 951/ČR/2023, uložila Čestná rada žalované žalobci disciplinární opatření v podobě vyloučení z České lékárnické komory. Podle Čestné rady žalované porušil žalobce jako vedoucí lékárník lékárny v Bzenci, a současně jako její provozovatel a poskytovatel zdravotních služeb, své povinnosti uložené zejména § 9 odst. 2 písm. a) zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře (dále též „zákon o komorách“), § 79 odst. 6 a v § 82 odst. 3 písm. e) zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech) a stavovskými předpisy žalované. Jednak v období od 8. 12. 2022 do 9. 1. 2023 připustil nesprávné vedení skladové evidence v lékárně spočívající v nenaskladnění

léčivých přípravků dle 14 dodacích listů distributora PHOENIX vydaných v období od 8. 12. 2022 do 16. 12. 2022. Zároveň dne 9. 1. 2023 neumožnil provedení kontroly předmětné lékárny ze strany inspektorů žalované (dále též „komora“) v potřebném rozsahu.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu, kterou Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Nepřisvědčil námitce, dle níž ze správního spisu nelze učinit skutkový závěr, že žalobce nezajistil naskladnění předložených dodacích listů. Podle zápisu z kontroly žalobce odmítl nalézt tyto dodací listy v LIS Farmis (lékárenský informační systém, dále též „LIS“), s tím, že „*tam nejsou*“. Tento skutkový stav žalobce v disciplinárním řízení nijak nezpochybnil. Nepředložil vysvětlení, proč při kontrole nemohl předložit důkaz o evidenci léků podle kontrolou poptávaných dodacích listů, případně proč nemohl odpovědět na otázku, kde se léky z těchto dodávek nacházejí. Krom zápisu z kontroly obsahuje správní spis také svědeckou výpověď inspektora žalované, který se účastnil kontroly lékárny. Z této je zřejmé, že žalobce odmítl prokázat naskladnění léků dle předložených dodacích listů v LIS, neboť „*tam ty dodací listy stejně nejsou*.“ Tyto důkazy, které žalobce nezpochybnil, pak přesvědčivě prokazují, že léčivé přípravky dle předmětných dodacích listů nebyly naskladněny. Ze zápisu o kontrole dále plyne, že dodací listy požadované inspektory byly vystaveny v období od 8. 12. 2022 do 16. 12. 2022. Ve spise se nachází fotografie pouze 4 dodacích listů, neboť žalobce inspektorům v průběhu kontroly po telefonátu na neznámé číslo sdělil, že jim již nic neposkytne. Fotografie dalších listů tak inspektoři nestihli pořídit. Byl to právě žalobce, kdo svým vlastním jednáním zabránil přesnějším zjištěním. Vzhledem k zaznamenání dodacích listů v zápisu z kontroly však nebylo pro rozhodnutí nutné, požadovat od něj zbylé dodací listy. Městský soud dále přisvědčil závěru žalované o úmyslném jednání žalobce. V lékárně byl vedoucím lékárníkem i provozovatelem, podle vlastních sdělení je na vedení lékárny sám. Bez jeho vědomí a účasti se tak vytýkaná činnost nemohla dít. Jeho reakce v průběhu kontroly nasvědčuje tomu, že si byl svého protiprávního jednání vědom, a snažil se znemožnit jeho objasnění. To je zřejmé také z absence zájmu žalobce celou věc objasnit. Nadto na otázku inspektora, kde jsou léčiva z dodacích listů, odpověděl pouze, že je na to pracovaný systém.

[3] Městský soud nepřisvědčil ani námitce, že žalobce neměl povinnost umožnit inspektorům žalované nahlížet do LIS. Tato povinnost plyne z § 9 odst. 2 Kontrolního řádu žalované, jehož smyslem je umožnit inspektorům provedení komplexní kontroly zákonnosti a odbornosti provozu v lékárně, která zahrnuje také vedení úplné a průkazné evidence skladových zásob, příjmu a výdeje léčivých přípravků podle § 82 odst. 3 písm. e) zákona o léčivech. V Kontrolním řádu žalované je rovněž zakotvena povinnost předložit na požádání doklady dle dalších obecně závazných právních předpisů a řádů komory, mezi něž patří i doklad o řádném zaevidování přijatého léčivého přípravku do informačního systému lékárny. Žalobce přitom nabízel zaslat žalované pouze dodací listy, které dokládají toliko fyzické dodání léčivých přípravků v nich uvedených. Teprve skladová evidence z LIS prokazuje splnění povinnosti jejich evidenčního naskladnění, případně jak s nimi bylo dále nakládáno. Dodatečné zaslání zbylých dodacích listů by tedy nepostačovalo.

[4] Ani námitku nepřiměřenosti uloženého disciplinárního opatření neshledal soud důvodnou. Žalovaná dle něj odůvodnila své rozhodnutí precizně, posoudila přítěžující

pokračování

i polehčující okolnosti a uložené opatření se nevymyká její dosavadní praxi. Věk žalobce nemůže být polehčující okolností, neboť funkci odborného zástupce a vedoucího lékárníka je třeba vykonávat řádně v jakémkoliv věku. Nelze také tvrdit, že žalobcovo jednání nemělo škodlivý následek. Tím je již samotná ztráta léčivých prostředků z oficiálního distribučního řetězce. Nelze vyloučit jakékoliv jejich zneužití či jiné protiprávní zacházení, které v případě reexportu může vést až k nedostatku léčivých prostředků na českém trhu. Navíc je léčivý prostředek Xarelto dle sdělení a poznatků žalované jedním z nejčastěji reexportovaných léčiv. Skutečnost, že žalobce nebyl doposud disciplinárně trestán, za dané situace nečiní úvahy žalované nesprávnými či nezákonnými. Ta uložení zvoleného disciplinárního opatření logicky a racionálně odůvodnila, přičemž se nejedná o sankci zjevně nepřiměřenou okolnostem.

III.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost s odkazem na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel nesouhlasí s tím, že byl prokázán skutkový stav tvrzený žalovanou. Zápis o kontrole ve spojení se svědeckou výpovědí inspektora žalované nejsou dostačující. Žalovaná neměla k dispozici některé z vyjmenovaných dodacích listů a nebyl jí znám jejich obsah. Inspektor o obsahu dodacích listů nic nevypověděl. Žalovaná tedy nemohla znát hodnotu případných nenaskladněných léčivých prostředků u 10 ze 14 dodacích listů. Nemohla tak řádně posoudit závažnost případného pochybení stěžovatele. Evidenční ne/naskladnění léčivých prostředků lze navíc zjistit pouze kontrolou záznamů o příjmu a výdeji v LIS, do něž stěžovatel nedal inspektorům žalované přístup. Žalovaná tedy nemohla zjistit skutečnosti, jež jsou mu kladeny za vinu. Stěžovatel byl připraven s žalovanou spolupracovat, nabízel jí předání chybějících dodacích listů, žalovaná je však od něj nevyžadovala. Bylo přitom úkolem žalované řádně zjistit skutkový stav a opatřit si důkazy o sporných skutečnostech, tedy dodací listy a příjemky k nim, aby zjistila, zda byly léky naskladněny a co se s nimi stalo. Stěžovatel odmítnutím podpisu zápisu o kontrole zpochybnil skutečnosti v něm uvedené. Tím, že stěžovatel odmítl prokázat naskladnění léčivých přípravků dle dodacích listů, porušil povinnost zajistit dostatečné podmínky pro provedení kontroly. To však neprokazuje spáchání druhého disciplinárního deliktu (evidenční nenaskladnění).

[6] Stěžovatel dále uvádí, že odmítl pokračování kontroly lékárny, neboť inspektoři vyžadovali její provedení v neoprávněném rozsahu (nahlížením do LIS). LIS však obsahuje také jeho know-how, obchodní tajemství, cenovou politiku a další zneužitelné informace. Proto nabídl, že potřebné doklady dodá na vyžádání, což žalovaná neučinila. Městský soud rovněž nesprávně posoudil zavinění stěžovatele. Přímý úmysl nelze dovodit jen z vyjádření o propracovaném systému. Když stěžovatel hovořil o propracovaném systému, měl na mysli lékárenský informační systém.

[7] Podle stěžovatele je uložená sankce zcela nepřiměřená, nedostatečně odůvodněná a jedná se o zásah do jeho práva na svobodnou volbu povolání a přístup k němu. Za obdobná pochybení, tedy znemožnění provedení kontroly (druhého skutku se nemohl dopustit), žalovaná dříve ukládala pouze pokutu. Navíc v odůvodnění uložené sankce uvedla řadu nepravd. Nebylo prokázáno nenaskladnění 14 dodacích listů, propracovaný systém

nelegálního nakládání s léčivý, mimořádně vysoká závažnost projednávaného deliktu ani jeho časový rozsah. Sám městský soud použil výrazy jako *pravděpodobně* značný objem a *v nezanedbatelné* hodnotě, tedy založil rozsudek na spekulacích, nikoliv na faktech. Další reexport léčivých přípravků či jiné nakládání s nimi žalovaná neprokázala. Podle stěžovatele nebyla naplněna prevenční funkce trestání, neboť žalovaná přistoupila rovnou k jeho vyloučení z komory, ačkoliv nebyl dříve trestán. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a případně i rozhodnutí žalované. Současně žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že nenaskladnění léčivých přípravků do LIS dovodila také z vyjádření samotného stěžovatele, a z toho, že odmítl po výzvě inspektorů prokázat jejich naskladnění. Přestože se nepodařilo zjistit přesný obsah všech dodacích listů, lze legitimně usuzovat na to, že dodací listy od distributora léčivých přípravků obsahovaly právě léčivé přípravky tak jako ty, které se podařilo zaznamenat. Stěžovatel měl dostatek prostoru, aby doložil jiný skutkový stav. Je absurdní, aby od něj sama žalovaná žádala dodací listy v situaci, kdy této žádosti při kontrole odmítl vyhovět. Povinnost vedoucího lékárníka zjednat přístup do LIS plyne z Kontrolního řádu žalované. Bez něj by nemohli inspektoři efektivně vykonávat svou činnost, neboť právě informační systém lékárny je ústředním zdrojem informací o evidenci léčivých přípravků. Dle žalované stěžovatel pomíjí, že formu zavinění dovodila z řady podkladů, nikoliv pouze z jeho vyjádření o propracovaném systému. Co se týče trestu, zopakovala žalovaná úvahy, které ji k jeho uložení vedly. Dodala, že v obdobných případech ukládala totožné sankce. Na reexport poukazovala pouze v odůvodnění svého rozhodnutí, a to pro vysvětlení, z jakého důvodu představuje nevedení řádné skladové evidence léčivých přípravků mimořádně závažný disciplinární delikt. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a přiznal jí náhradu nákladů řízení.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval obecně namítanou nepřezkoumatelností rozsudku městského soudu. Tu však neshledal. Městský soud plně dostál požadavkům ustálené judikatury kladeným na odůvodnění soudních rozhodnutí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný.

pokračování

[12] Kasační stížnost je rozdělena do více částí. V první stěžovatel namítá, že žalovaná řádně nezjistila skutkový stav ve vztahu k disciplinárnímu deliktu spočívajícímu v nenaskladnění léčivých přípravků podle 14 dodacích listů distributora Phoenix vydaných v období od 8. do 16. 12. 2022, tj. nesprávné vedení skladové evidence.

[13] Nejvyšší správní soud proto ve zkratce shrne relevantní skutečnosti vyplývající ze správního spisu. V zápisu ze dne 9. 1. 2023 o provedení dílčí prohlídky lékárny, v níž stěžovatel vystupuje jako vedoucí lékárník a odborný zástupce, inspektoři uvedli: „*Nalezeny dodací listy, které nebyly zavedeny do LIS Farmis. Dle sdělení VL Mgr. J. Ch. je na to propracovaný systém. Jde např. o DL č. (následuje 14 čísel dodacích listů, pozn soudu), společnost Phoenix období 8. – 16. 12. 2022. Mgr. Ch. odmítá nalézt tyto dodací listy v LIS Farmis, s tím, že tam nejsou. A odmítá dál pokračovat v kontrole a slíbil, že na vyžádání ČLnK dodací listy předloží. Mgr. Ch. odmítá zápis podepsat.*“ Součástí správního spisu jsou dále fotografie pěti dodacích listů ze dne 14. 12. 2022, vystavených společností PHOENIX lékárenský velkoobchod, s. r. o., na léčivý přípravek Xarelto, za cenu včetně DPH od 10 903,97 Kč do 39 540,05 Kč (celkem za 79 368,19 Kč). Dále je ve spise založen zápis z jednání Čestné rady žalované ve věci disciplinárně obviněného stěžovatele, které se konalo dne 12. 6. 2023. Stěžovatel se k němu nedostavil, byl však přítomen jeho právní zástupce. Ze zápisu plyne, že při jednání byl vyslechnut jako svědek jeden z inspektorů žalované, který prováděl dne 9. 1. 2023 dílčí kontrolu lékárny, PharmDr. J. M. Ten k průběhu kontroly mimo jiné uvedl „*Mgr. Ch. nás pustil do lékárny bez problémů. (...) požadovali jsme faktury a dodací listy z období minulého, hlavně z prosince 2022 a pan Mgr. Ch. nám předal štůsek faktur a dodacích listů. (...), pak jsme do zápisu vypsali čísla předložených dodacích listů. K dotazu zapisovatele svědek uvádí, o dodací listy jakého dodavatele se jednalo, svědek uvádí, i podle číselné řady to byl dodavatel Phoenix. Když jsme konkrétně chtěli vidět v LIS, jak ty dodací listy konkrétně byly naskladněny, tak Mgr. Ch. to odmítl s tím, že tam ty dodací listy stejně nejsou. Pak někomu telefonoval, nevíme komu, možná právníkovi. Nám pak sdělil, že nám už nic neposkytne, ani dodací listy ani faktury. Sdělil, že na vyžádání poskytne ČLnK tyto dodací listy. Vytisknout nám dodací listy, příp. doklady z LIS, kde by bylo zřejmé, co se s léčivý dělo, nechtěl. Dovolil nám pořídit fotodokumentaci některých dokladů, které jsou v příloze zápisu, ale to bylo ještě před tím, než jsme požádali o nahlédnutí do LIS, poté nám již pořizování fotodokumentace neumožnil. Chtěli jsme vidět právě léčiva, která jsou neobvyklá pro lékárnu ve městě této velikosti, protože tam nejsou odborná zdravotnická pracoviště, příp. jsou často předmětem reexportu. Když jsme se ptali, kde ta léčiva z dodacích listů jsou, Mgr. Ch. uvedl, že je na to propracovaný systém. K našemu dotazu neuvedl, kde ta léčiva jsou. Kusovou kontrolu léčiv jsme nemohli provést, protože nám nebyl umožněn přístup k LIS. Byl tam LIS Farmis.*“ Ze zápisu o jednání dále vyplývá, že se zapisovatel tázal, zda je stěžovatel ochoten na vyžádání žalované poskytnout dodací listy příp. i jiné podklady, jak uvedl během kontroly. Jeho právní zástupce odpověděl, že „*toto nemůže zaručit, ale může o to disciplinárně obviněného požádat.*“ Podle obsahu spisu stěžovatel v průběhu disciplinárního řízení žádné podklady ani vysvětlení nedoložil.

[14] Žalovaná založila svůj závěr o spáchání předmětného disciplinárního deliktu především na základě rekapitulovaných podkladů, tedy zápisu o provedení dílčí prohlídky lékárny, fotografií pěti dodacích listů a svědecké výpovědi inspektora. Z těchto podkladů vycházel rovněž městský soud. Ten dále poukázal na to, že stěžovatel v průběhu

disciplinárního řízení se žalovanou nespolupracoval, nepředložil vlastní skutkovou verzi, nevysvětlil své jednání při kontrole a ani nijak nezpochybnil závěry zformulované na základě správního spisu.

[15] Stěžovatel žalované, potažmo městskému soudu, vytýká, že žalovaná konstatovala nenaskladnění léčivých přípravků rovněž v případě dodacích listů, které neměla k dispozici, tedy neznala jejich obsah. Nejvyšší správní soud však nesdílí názor stěžovatele, že by skutkový závěr o spáchání posuzovaného deliktu nebylo možno učinit bez znalosti přesného obsahu daných (nevyfocených) dodacích listů.

[16] Předně je nutno zdůraznit, že dodací listy č. 1221890341, 2220986775, 2220988163, 2220988169, 2220992066, 2220994175, 2220994285, 2221000640, 2221002020 od společnosti PHOENIX, které nejsou součástí správního spisu (9 ze 14), byly zaznamenány již v zápisu o provedení dílčí prohlídky lékárny jako dodací listy, které nebyly zavedeny do LIS. Uvedenou skutečnost potvrdil rovněž inspektor žalované ve své výpovědi. Sám stěžovatel přitom zakázal inspektorům pokračovat v pořizování fotodokumentace, takže fotografie předmětných dodacích listů absentují ve správním spisu právě v důsledku jeho jednání. Stěžovatel pak v průběhu celého disciplinárního, a následně ani soudního řízení, uvedené dodací listy nedoložil. Jejich existenci ani dovozovaný obsah však nijak nepopřel. Svou obranu vystavěl právě a pouze na tom, že jej žalovaná měla k předložení těchto dodacích listů vyzvat. Netvrdil tedy žádné plausible důvody či skutkové okolnosti, které by zpochybňovaly závěry zaznamenané v zápisu o provedení dílčí prohlídky lékárny, jako například, že uvedené dodací listy neexistovaly, netýkaly se dodání léčivých prostředků apod. Zástupce stěžovatele na dotaz během jednání konaného dne 12. 6. 2023 uvedl, že nemůže zaručit dodání jakýchkoliv podkladů, včetně předmětných dodacích listů.

[17] Stěžovateli přitom bylo vytýkáno nesprávné vedení skladové evidence (nenaskladnění léčiv uvedených v dodacích listech). Co do samotného naplnění skutkové podstaty tak není podstatné, jaký byl ve všech podrobnostech konkrétní obsah dodacích listů. Podstatné je, že stěžovatel nijak ani nezkusil zpochybnit skutečnost vyplývající ze zápisu o kontrole a z jednání, tedy že předmětné dodací listy dokládaly dodání léčivých přípravků. Podle obsahu zápisu o kontrole inspektorům sám sdělil, že posuzované dodací listy, tedy logicky v nich uváděná léčiva, nejsou v LIS zaneseny. Tento skutkový závěr je tak možné brát za prokázaný.

[18] Nejvyšší správní soud musí dát stěžovateli za pravdu, že absence dodacích listů znesnadňuje posouzení závažnosti jeho pochybení, jelikož není zřejmé, u konkrétně jakých léčivých prostředků a v jaké hodnotě/objemu stěžovatel řádně nevedl skladovou evidenci. Nejvyšší správní soud však musí zdůraznit, že to byl právě stěžovatel, kdo znemožňoval v této části řádné zaznamenání všech výše zmíněných skutečností a sám následně dodací listy nedoložil. V rámci posouzení závažnosti jeho jednání se navíc jedná pouze o část jednoho ze dvou disciplinárních deliktů, které jsou mu vyčítány, nadto z vyfocených dodacích listů plyne, že během jediného dne byla stěžovateli stejným distributorem dodána léčiva v nezanedbatelné celkové hodnotě téměř 80 000 Kč, která nebyla zaevidována. Za dané skutkové situace dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že žalovaná ani městský soud ve své úvaze stran vysoké závažnosti spáchaných disciplinárních deliktů nepochybily.

pokračování

[19] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani související námitce stěžovatele, že nesprávné vedení skladové evidence nebylo možné prokázat bez přístupu do LIS. Stručně řečeno stěžovatel uvádí, že jelikož neumožnil inspektorům žalované přístup do informačního systému lékárny, nemohli zjistit, zda skutečně nebyly léčivé prostředky z předmětných dodacích listů naskladněny.

[20] Stěžovateli lze přisvědčit do té míry, že bez přístupu do informačního systému nelze získat přímý důkaz o neprovedení naskladnění daných dodacích listů. K prokázání této skutečnosti ovšem může postačovat i ucelený řetězec nepřímých důkazů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005-55). I zde přitom hrají stěžejní roli zápis o provedení dílčí kontroly lékárny a na něj navazující výpověď inspektora žalované. Není totiž pravdou, jak ostatně již upozorňovala stěžovatele žalovaná a následně městský soud, že by byl závěr o nesprávném vedení skladové evidence učiněn pouze na základě jakési zkratky, podle níž, neumožnil-li stěžovatel přístup do informačního systému lékárny, pak předmětné léčivé prostředky z dodacích listů nebyly naskladněny. Stěžovatel zcela opomíjí své vlastní tvrzení zaznamenané v zápise o dílčí kontrole, tedy že k naskladnění prověřovaných dodacích listů, respektive v nich uvedených léčiv, nedošlo (*„Když jsme konkrétně chtěli vidět v LIS, jak ty dodací listy konkrétně byly naskladněny, tak Mgr. Ch. to odmítl s tím, že tam ty dodací listy stejně nejsou.“*). Tuto skutečnost potvrdil rovněž inspektor žalované ve své výpovědi. Nepřímo pak uvedené potvrzuje také to, že stěžovatel inspektorům nechtěl vytisknout doklady z lékárenského informačního systému, z nichž by bylo zřejmé, co se s léčivy dělo. A i zde je třeba připomenout, že stěžovatel dodatečně nepředložil žádné racionální vysvětlení svého postupu, záznam o naskladnění daných léčiv, respektive jakýkoliv doklad dokumentující spolehlivou auditní stopu obchodního případu (pohyb léčiv). Nejvyšší správní soud tak dospívá k závěru, že i v této části unesla žalovaná důkazní břemeno stran pochybení stěžovatele ohledně řádného vedení skladové evidence.

[21] Výše uvedené nemůže zpochybnit kasační tvrzení, že stěžovatel nesouhlasil se zápisem o kontrole, a proto jej nepodepsal. Dle § 11 písm. d) a e) Kontrolního řádu České lékárnické komory je inspektor komory povinen provést na místě zápis o průběhu prohlídky a o zjištěných skutečnostech a seznámit s ním příslušné osoby. Těm má povinnost předat kopii zápisu. Podle § 13 odst. 1 Kontrolního řádu České lékárnické komory provede inspektor komory v zápisu písemné zhodnocení prohlídky a navrhne případný další postup. Kontrolní předpis nepovažuje podpis osoby zúčastněné na kontrole (zde stěžovatele) za nezbytnou náležitost zápisu, ani neřeší jeho absenci. V posuzované věci je zápis podepsán oběma inspektory, a zároveň je v něm uvedeno, že stěžovatel odmítá zápis podepsat. Ze skutečnosti, že stěžovatel odmítl zápis podepsat, však nelze bez dalšího usuzovat na to, že zpochybnil v něm uvedené skutečnosti. Hodlal-li tak učinit, bylo by lze předpokládat, že by k zápisu bezprostředně na místě samém připojil své konkrétní připomínky ke skutečnostem v něm obsaženým, na což má právo podle § 12 odst. 1 Kontrolního řádu České lékárnické komory. Za tímto účelem se ostatně v zápisu nachází samostatný prostor právě v části, kde se měl stěžovatel podepsat (*„S obsahem zápisu jsem byl seznámen a podpisem stvrzuji, že odpovídá skutečnosti, event. Uvádím tyto připomínky k němu“*). Této možnosti však stěžovatel (nepochopitelně – s ohledem na později tvrzený nesouhlas) nevyužil. Nevyužil ani možnosti předpokládané v § 12 odst. 1 písm. c) Kontrolního řádu České lékárnické komory, tedy podat vyjádření k výsledkům kontroly příslušné revizní komisi do 15 dnů od obdržení zápisu. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že samotná absence podpisu stěžovatele na zápisu

o provedení kontroly předmětné lékárny je pro posouzení věci irelevantní a sama o sobě nezpochybňuje skutečnosti uvedené v zápisu.

[22] Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani námitce, že inspektoři hodlali provádět dílčí kontrolu lékárny v neoprávněném rozsahu. Podle stěžovatele totiž není jeho povinností umožnit inspektorům přístup do LIS, respektive nechat je nahlížet do tohoto informačního systému, kde se vyskytují citlivé informace, jako je know-how, cenová politika či obchodní tajemství.

[23] K této otázce je třeba nejprve zdůraznit, že inspektoři od stěžovatele vyžadovali prokázat naskladnění dodacích listů, které jim poskytl ke kontrole. Takový požadavek je i dle vyjádření samotného stěžovatele v kasační stížnosti splnitelný předložením příjemek k dodacím listům. Postačilo tedy, aby stěžovatel tyto příjemky vytiskl v přítomnosti inspektorů ze systému, ostatně z výpovědi inspektora plyne, že právě to od stěžovatele požadovali. Obavy stěžovatele o vyzrazení jeho know-how, obchodního tajemství a cenové politiky se tudíž jeví jako poněkud přehnané. Vzhledem k požadavku inspektorů jistě nebylo nutné, aby jim zpřístupňoval celý LIS a oni v něm bezbřezě brázdili.

[24] K samotné povinnosti předložit doklad o naskladnění léčiv uvedených v dodacích listech již žalovaná a následně též městský soud trefně poukázali na § 9 odst. 2 písm. b) a c) Kontrolního řádu žalované. V těchto je uvedeno, že vedoucí lékárník je povinen *předložit na požádání doklady podle zákona č. 220/1991 Sb., dalších obecně závazných právních předpisů a řádů komory, a předložit na požádání zejména dodací listy, výdejky, přijaté lékařské předpisy, faktury, dokumentaci o přípravě a kontrole léčiv, provozní řád, sanitální program, doklady ověřující funkčnost zejména sterilizačních a farmaceutických zařízení*. Správně přitom uváděli, že výčet uvedený v písm. c) citovaného ustanovení je demonstrativní. Ustanovení § 82 odst. 3 písm. e) zákona o léčivech pak ukládá farmaceutům v lékárnách vést *úplnou a průkaznou evidenci skladových zásob, příjmu a výdeje léčivých přípravků uvedených v § 75 odst. 1 písm. a) a b) po jednotlivých položkách umožňující rozlišit lékovou formu, množství léčivé látky obsažené v jednotce hmotnosti, objemu nebo lékové formy, typ obalu a velikost balení léčivého přípravku, včetně kódu léčivého přípravku, pokud byl Ústavem nebo Veterinárním ústavem přidělen, a uchovávat tuto evidenci po dobu 5 let*. Citované právní předpisy vedou ve svém spojení k logickému závěru, že inspektoři žalované musejí mít možnost ověřit, zda je řádně plněna povinnost vedení úplné a průkazné evidence skladových zásob, příjmu a výdeje léčivých přípravků. Pokud stěžovatel tuto evidenci vedl prostřednictvím informačního systému, měli inspektoři za účelem ověření plnění této povinnosti pravomoc požadovat na místě patřičný výstup, případně náhled do daného systému v části, v níž se dotýčný záznam nacházel. To neznamená, že by jim stěžovatel musel zpřístupňovat LIS jako celek. Navíc, uchovával-li stěžovatel v systému citlivé informace, je v jeho zájmu, aby je uchovával takovým způsobem, aby zároveň mohla být provedena řádná kontrola plnění povinností, které má. Z výpovědi inspektora žalované rovněž plyne, že stěžovatel nejenže odmítl inspektorům přístup do informačního systému lékárny, ale odmítl rovněž vytisknout doklady (záznamy) z lékárnického informačního systému, z nichž by bylo zřejmé, co se s léčivy dělo. Tedy nejenže stěžovatel neumožnil inspektorům přístup (náhled) do informačního systému, ale ani jim neposkytl patřičné výstupy z tohoto systému a provedení kontroly nakonec zmařil tím, že v ní odmítl pokračovat, neumožnil

pokračování

inspektorům pořizovat další fotodokumentaci a odmítl nalézt příslušné dodací listy a faktury.

[25] Co se týče stručné polemiky stěžovatele s hodnocením míry jeho zavinění jako úmyslné, je třeba zdůraznit, že poznámka o propracovaném systému nebyla zdaleka jediným indikátorem v posouzení žalované. Zavinění stěžovatele v přímém úmyslu dovodila zejména z toho, že se u něj kumulovala funkce vedoucího lékárníka a provozovatele lékárny. Stěžovatel rovněž uvedl, že je na lékárně sám. Žádná jiná osoba tedy ani nemohla způsobit nesprávné vedení evidence, respektive nenaskladnění příslušných léčivých prostředků. Krom toho žalovaná poukázala rovněž na reakci stěžovatele v průběhu kontroly poté, co se její průběh zaměřil na naskladnění dotčených léčiv. Ta, spolu s pozdější pasivitou stěžovatele při objasňování pohybu léčiv, se opravdu jeví jako záměrná snaha zakrýt jeho předchozí jednání a neumožnit další zjištění ve věci. Poznámka o propracovaném systému, uvedená na dotaz, kde jsou léčiva z dodacích listů, sama bez dalšího zcela jistě není dostatečná pro učinění závěru o přímém úmyslu stěžovatele. V kontextu dalších uvedených skutečností se však jedná o další indicii, která o něm svědčí. I kdyby však nebyla vůbec brána v potaz, závěr o přímém úmyslu stěžovatele při spáchání disciplinárních deliktů ob stojí. Ve vztahu k druhému z deliktů, tedy neumožnění řádného provedení kontroly, snad ani nemůže být o přímém úmyslu stěžovatele pochyb. Aktivně svým jednáním zamezil inspektorům v provádění kontroly tím, že jim zakázal v ní pokračovat. To vyplývá jak ze zápisu o provedení dílčí prohlídky lékárny, tak z výpovědi inspektora žalované. Sám stěžovatel ostatně ani uvedené nezpochybňuje, pouze uvádí, že dle svého názoru jednal po právu. Námitky týkající se zavinění jsou tak rovněž nedůvodné.

[26] Poslední část kasační stížnosti směřuje do přiměřenosti a odůvodněnosti sankce. Stěžovatel předně namítá, že za obdobné disciplinární delikty byla v minulosti ze strany žalované ukládána pouze pokuta, nikoliv vyloučení z profesní komory. Sám stěžovatel však připouští, že jím uvedené případy jsou podobné pouze tím, že se týkaly neumožnění provedení kontroly. Domnívá se totiž, že se nemohl dopustit deliktu nesprávného vedení evidence.

[27] Již v této části tak musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že pouze u případů, které mají obdobné vlastnosti, je možné dovolávat se toho, aby byly rozhodovány obdobně. Pokud sám stěžovatel uvádí případy, které nemají obdobné vlastnosti jako ten projednávaný (a sám to připouští), je nadbytečné se jimi podrobněji zabývat. Naproti tomu městský soud při jednání dokazoval listinami předloženými žalovanou, z nichž zjistil, že žalovaná rozhodnutím ze dne 10. 10. 2023, č. j. 976/ČR/2023, uznala vinnou disciplinárně obviněnou, která jako vedoucí lékárník lékárny porušila povinnosti uložené zákonem a stavovskými předpisy žalované, když v prosinci 2021 a lednu 2022 připustila nesprávné vedení skladové evidence léčivých přípravků v lékárně spočívající v evidenčním nenaskladnění léčivých přípravků dodaných do lékárny, čímž připustila zacházení s těmito léčivy blíže neobjasněným způsobem, za což jí bylo uloženo disciplinární opatření vyloučení z komory. Obdobně rozhodnutím ze dne 13. 6. 2023, č. j. 971/ČR/2023, žalovaná uznala vinnou disciplinárně obviněnou, která jako vedoucí lékárník lékárny porušila své povinnosti uložené zákonem a stavovskými předpisy žalované, když přinejmenším v době od 15. 8. 2022 do 21. 3. 2023 připustila nesprávné vedení skladové evidence léčivých přípravků v lékárně spočívající v evidenčním nenaskladnění léčivých přípravků dodaných do lékárny,

čímž připustila zacházení s těmito léčivy blíže neobjasněným způsobem, a dále přinejmenším od 21. 3. 2023 připustila v lékárně výkon povolání farmaceutického asistenta bez odborné způsobilosti, za což jí bylo uloženo disciplinární opatření vyloučení z komory. Uvedené tak naopak dokládá, že stěžovateli uložená sankce je v souladu s praxí žalované. Sám stěžovatel ostatně relevantně nezdůvodňuje, proč by se jeho případ praxi žalované vymykal.

[28] Ve svých námitkách vůči odůvodnění sankce stěžovatel zejména zmiňuje, že žalovaná měla uvést řadu nepravd. Prvně uvádí, že nenaskladnění 14 dodacích listů nebylo prokázáno. K tomu se však již Nejvyšší správní soud vyjadřoval výše. Dále dle stěžovatele nebyl prokázán propracovaný systém nelegálního nakládání s léčivy. Nic takového však stěžovateli ani vytýkáno nebylo. Poznámka o propracovaném systému hrála roli pouze jako indicie při posuzování zavinění stěžovatele. K tomu se Nejvyšší správní soud rovněž vyjadřoval výše. Stěžovatel dále uvádí, že nebyla prokázána mimořádná závažnost projednávaného disciplinárního deliktu. Nejvyšší správní soud předně upozorňuje na to, že „mimořádná závažnost“ v uvedeném kontextu je neurčitý právní pojem. Nemá tak dány přesné parametry. Žalovaná ve svém rozhodnutí odůvodňovala mimořádnou závažnost jednání stěžovatele tím, že porušoval základní povinnosti provozovatele lékárny a vedoucího lékárníka při výkonu funkce, jejímž účelem je zajišťování a dohled nad tím, aby veškeré činnosti v lékárně probíhaly v souladu s právními a stavovskými předpisy. Jeho jednání může mít nejen negativní dopad na odbornost zacházení s léčivy, ale rovněž na celkové prostředí trhu s léčivými přípravky a možnost jeho veřejnoprávní regulace (například v kontextu stahování léčivých prostředků z důvodu závady v jakosti, zásobování českých pacientů léky apod.). Mimořádnou závažnost jednání stěžovatele tak žalovaná řádně odůvodnila. Stěžovatel dále zpochybnil časové vymezení „evidenčního“ deliktu. To však vyplývá ze zápisu z dílčí prohlídky lékárny. Jak Nejvyšší správní soud dovodil výše, vzhledem k okolnostem projednávaného případu nebylo nezbytné, aby byly všechny dodací listy zachyceny na fotografiích. Stěžovatel samotné časové vymezení nijak relevantně nezpochybnil (například tím, že by předložil příslušné dodací listy, a ukázalo by se, že časové vymezení bylo stanoveno nesprávně).

[29] V kontextu všech okolností uložená sankce ob stojí. Nejvyšší správní soud dodává, že je absurdní odvolávat se na to, že žalovaná měla dodací listy od stěžovatele vyžádat, když tak již při kontrole učinila, a on jejich poskytnutí odmítl. A konečně stěžovatel namítá, že další reexport či jiné protiprávní zacházení s léčivými přípravky mu nebylo prokázáno. S tím Nejvyšší správní soud souhlasí – to však ani nebylo stěžovateli vytýkáno. Bylo mu vytýkáno nesprávné vedení skladové evidence, a například reexport byl zmíněn právě v kontextu toho, jaké dopady může mít jednání stěžovatele – nikoliv, že je skutečně mělo. Nejvyšší správní soud pak nechápe odkaz na prevenční funkci trestání. Ta zcela jistě nespočívá v tom, že by k nejpřísnějšímu trestu, tedy vyloučení z komory, mohla žalovaná přistoupit pouze poté, pokud by byl stěžovatel již v minulosti shledán vinným ze spáchání jiného disciplinárního deliktu. Takový výklad je absurdní a neudržitelný. Lze uzavřít, že ani námitky týkající se uložené sankce neshledal kasační soud důvodnými.

[30] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl

pokračování

v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., dle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[31] Na závěr Nejvyšší správní soud podotýká, že samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003-44, č. 173/2004 Sb. NSS). Protože soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení zaplaceného soudního poplatku za tento návrh ve výši 1 000 Kč k rukám zástupce stěžovatele.

[32] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná by takové právo měla, nicméně dle konstantní judikatury správních soudů (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 62/2015-29, ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006-87, č. 1260/2007 Sb. NSS, ze dne 19. 4. 2022, č. j. 3 As 129/2021-62, ze dne 23. 2. 2022, č. j. 6 As 351/2021-29, a ze dne 21. 2. 2022, č. j. 3 As 369/2019-34) v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není v zásadě důvodně vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. Schopnost a povinnost hájit vlastní rozhodnutí je integrální součástí řádného výkonu veřejné správy, k němuž je takový orgán dostatečně vybaven. Česká lékárnická komora je nepochybně, jak plyne ze zákona o komorách, orgánem veřejné správy, který na svěřeném úseku vykonává svěřené veřejné funkce. Předmět řízení se týká vlastního výkonu pravomocí žalované jako zájmové samosprávy lékárníků. Považovat v takové situaci za účelně vynaložený náklad zastoupení advokátem nelze. Mimo těchto nákladů Nejvyšší správní soud neshledal žádné, které by významně přesáhly náklady běžné úřední činnosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2023, č. j. 7 As 73/2023-22, nebo ze dne 23. 8. 2022, č. j. 5 As 209/2021-23).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2024

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu